

УДК 373.3/.5.091.33:78]:159.954.4
DOI 10.31494/2412-9208-2022-1-3-179-188

ANALYSIS OF MUSICAL ART TEACHING METHODS IN THE PARADIGM OF THE CONSTRUCTIVIST APPROACH

АНАЛІЗ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ МУЗИЧНОМУ МИСТЕЦТВУ В ПАРАДИГМІ КОНСТРУКТИВІСТСЬКОГО ПІДХОДУ

Svitlana SERHIYENKO,

Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor

svetlanaserg@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0003-4507-9392>

*Berdiansk State Pedagogical
University,*

✉ 4, Schmidt st., Berdiansk,
Zaporizhzhia region, 71100, Ukraine

Світлана СЕРГІЄНКО,

кандидат педагогічних наук,
доцент

*Бердянський державний
педагогічний університет,*

✉ вул. Шмідта, 4, м. Бердянськ,
Запорізька обл., 71100, Україна

Original manuscript received: August 22, 2022

Revised manuscript accepted: November 18, 2022

ABSTRACT

The article considers the problem of choosing methods of teaching music in educational institutions in the paradigm of constructivist approach to the organization of educational activities.

The purpose of the article is to provide an overview of some general approaches and strategies for teaching music based on the constructivist theory of learning in secondary school. Among the analyzed methods are a lecture, demonstration and modeling, opening method, video showing, tour, role play, project, survey technique, opening method. The article also highlights the factors that determine the choice of teaching method.

The main tasks are as follows: to determine the key characteristics of the constructivist approach to learning, to analyze the key provisions of the basic theories of cognitive cognition; to analyze the main methods of teaching music in terms of their coordination with the constructivist approach to learning. Theoretical and empirical methods were used in the study.

During the study, theoretical and methodological sources on the research problem were analyzed, the potential of teaching methods was practically assessed in order to organize the educational process in the discipline «musical art» in the context of constructivism theory, the factors determining the choice of teaching methods were identified.

Analysis of the problem of selection of methods of teaching music in the paradigm of the constructivist approach allows us to note that the theory of constructivism provides for the possibility of personal construction of knowledge and educational activities by students. Under such a system of teaching, students' knowledge is an individual, variable interpretation of the presented and assimilated information, which provides a conscious perception of music and deep reflection during the educational process.

The novelty of the study lies in the study and application of the theory of social constructivism in order to optimize the selection of teaching methods for the successful implementation of the educational process of music art in educational institutions.

Key words: *constructivism, cognitive cognition, cognitive development, lecture, method of demonstration and modeling, method of video showing, method of interrogation, method of exercises, method of learning through discovery, discussions and debates, role play, project, excursion.*

Навчання музиці — це одночасно освітня діяльність і мистецтво, тож вимагає від вчителів інтеграції різних методів і стратегій з метою надання учням ефективного навчального досвіду.

Природа і структура музики з точки зору навчання орієнтовані на учня, тому вчителям так важливо застосовувати різноманітні методи навчання, які максимізують активну участь школярів у музичній діяльності, а також задовольняють весь спектр їхніх навчальних потреб [1].

У статті розкрито деякі популярні методи навчання музичному мистецтву на основі конструктивістської теорії навчання.

Музичне мистецтво належить до освітніх дисциплін, які викладаються в закладах загальної середньої освіти. Однак музичне мистецтво в школі виступає не лише як шкільний предмет, а й засіб впливу на дітей. Сутність музичного виховання – соціально цілеспрямоване формування активного естетичного ставлення людини до музичного мистецтва і сприйняття прекрасного в цілому. Завдання музичного виховання випливають з видів музичної діяльності на уроках: 1. Введення учнів у світ добра і краси, який відображається в музичній літературі, засвоєння ними музичних знань про особливості художньо образної мови музичного мистецтва, формування музичної грамотності. 2. Розвиток чуттєво-емоційного сприймання навколишнього світу крізь призму музичного мистецтва, приучення учнів до животворного джерела людських почуттів, переживань, утілених у музиці. 3. Збагачення емоційного естетичного досвіду учнів, підведення їх до осягнення художнього образної суті музичного мистецтва, його найпростіше втілення. 4. Сприяння розвитку образного мислення, уяви, загальних та музичних здібностей учнів. 5. Формування здатності до різних видів активної музично-творчої діяльності (повноцінне сприймання музично правильного емоційного співу, гра на дитячих музичних інструментах, рух під музику), опанування елементарних практичних умінь і навичок. 6. Формування універсальних (духовних, моральних, громадських, естетичних) якостей творчої особистості. 7. Виховання особисто-ціннісного ставлення до музичного мистецтва, формування музичних потреб.

Метою загальної музичної освіти в основній школі є особистісний розвиток учня і збагачення його емоційно, естетичного досвіду під час сприймання та інтерпретації творів музичного мистецтва і музично-практичної діяльності, а також формування ціннісних орієнтацій, потреби у творчій самореалізації та духовно-естетичного самовдосконалення [1].

Цей навчальний предмет спрямований на розкриття учням світу крізь призму музичного сприйняття. Тож першочерговою метою освітньої діяльності є розвиток когнітивної сфери учнів, що здійснюється шляхом інтеграції різних освітніх методів та технологій. Адже використання обмеженого діапазону стратегій навчання призводить до зниження активності учнів, їх демотивації та незацікавленості.

Тож, зважаючи на важливе значення дисципліни «музичне мистецтво» у процесі розвитку особистості учня та стрімкий розвиток й глобалізацію сучасного світу, наразі актуальною є проблема добору методів та систем навчання, що максимально задовольняють потреби здобувачів

освіти та відповідають особливостям їхнього когнітивного розвитку.

Метою статті є аналіз деяких загальних методів та стратегій викладання музики на основі конструктивістської теорії навчання в закладах загальної середньої освіти. Серед проаналізованих методів представлені лекція, демонстрація та моделювання, метод відкриття, показ відео, екскурсія, рольова гра, проект, техніка опитування, метод відкриття. У статті також висвітлені чинники, які визначають вибір методу навчання.

Основними завданнями є: визначити ключові характеристики конструктивістського підходу до навчання; проаналізувати ключові положення теорії когнітивного пізнання; здійснити аналіз основних методів навчання музики з точки зору їх узгодженості із конструктивістським підходом.

Освіта має чітко виражений соціальний контекст, адже навчання є процесом засвоєння системи символів, таких як мова, логіка та математичні системи, музичні символи продовжують вдосконалюватися протягом усього періоду існування людства. Ці системи символів диктують, як і чого навчитися. Велике значення має характер соціальної взаємодії учня з відомими особистостями суспільства. Без соціальної взаємодії з більш обізнаними людьми неможливо отримати соціальний сенс важливих систем символів і навчитися їх використовувати. Так, маленькі діти розвивають свої розумові здібності, взаємодіючи з дорослими. Тож, на думку засновника соціального конструктивізму Л. Виготського, знання формується через соціальну взаємодію і є загальним, а не індивідуальним досвідом.

Родоначальниками теорії конструктивізму є К. Герген, Р. Харрі, Дж. Шоттер. Близькими цьому напрямку виступають: дискурсивна психологія Дж. Поттера і М. Уезерелл, наративна психологія Т. Сарбіна і пізнього Дж. Брунера, теорія діалогічного «я» М. Хермансен. Прихильники цього напрямку спираються також на ідеї Ф. Ніцше, Л. Вітгенштейна, М. Фуко, М. Бахтіна та інших.

Особливо значимими для розуміння методичної сторони конструктивістської теорії в навчанні музичному мистецтву є роботи двох відомих психологів Ж. Піаже і Л. Виготського. На основі аналізу Б. Блейка і Т. Попа [3], Ю. Семмара і Т. Аль-Тані [10], Т. Калпана [7] та Дж. Кіма [8], розглянемо ключові відмінності і подібності теорії когнітивного розвитку Ж. Піаже і Л. Виготського (таблиця 1).

У цій теорії йдеться, що процес навчання проходить найкраще в тому випадку, коли учні функціонують як соціальна група, яка спільно створює загальну культуру артефактів із загальним значенням. У рамках цієї теорії провідна роль відводиться активності людей у процесі навчання, що відрізняє її від інших освітніх теорій, переважно заснованих на пасивній і сприйнятливій ролі учня.

Конструктивісти розглядають учнів як активних учасників освітнього процесу. Знання не переходять від когось, це індивідуальна інтерпретація особистості та обробка отриманої інформації. Учень знаходиться у центрі навчання з учителем, який виконує роль радника. Навчання – це перехід від односторонніх настанов до тлумачень, від відкриття до знань [4].

Таблиця 1

Порівняльний аналіз теорії когнітивного розвитку Ж. Піаже та Л. Виготського

	Ж. Піаже	Л. Виготський
Відмінності	Когнітивний розвиток однаковий завжди і всюди	Когнітивний розвиток відрізняється від однієї культури до іншої
	Пізнавальний розвиток є результатом розвитку дитини, її самостійного дослідження навколишнього середовища	Когнітивний розвиток є результатом соціальної взаємодія
	Кожна дитина сама конструює знання	Діти і більш досвідчені й обізнані люди спільно конструюють знання
	Індивідуальний егоцентричний процес стає більш соціальним	Соціальні взаємодії з іншими стають індивідуальними психологічними процесами
	Навчання передуює розвитку	Розвитку передуює навчання
Подібності	<ul style="list-style-type: none"> • Обидва є когнітивними теоретиками • Вважають дітей активними учасниками освітнього процесу, які організовують нову інформацію за наявними знаннями • Вважають, що когнітивний розвиток знижується з віком • погоджуються, що розвиток може бути ініційований когнітивним конфліктом • Вірять, що діти засвоюють дедалі складнішу інформацію та навички в процесі дорослішання. 	

Розглянемо основні характеристики конструктивізму як освітньої теорії.

1. Конструктивізм передбачає можливість особистого конструювання знань як теоретичних, так і діяльнісних. Знання не переходять від сторонніх носіїв, це індивідуальна варіативна інтерпретація та обробка інформації кожною особистістю. Такий підхід є особливо значимим у навчанні дисципліни «Музичне мистецтво», адже музика не може сприйматися шаблонно та за вказаним стандартом, вона знаходить індивідуальне відображення у свідомості особистості.

2. Учні повинні конструювати свої особисті знання замість сприйняття інформації від учителя. У навчанні музичному мистецтву учень переважно отримує інформацію з першоджерела (шляхом прослуховування музичних композицій), замість фільтрованої інформації від учителя, чий стиль сприйняття може відрізнитися від стилю учня.

3. Співпраця учнів є життєвим досвідом роботи у групах й дозволяє використовувати успіхи інших і вчитися на їхньому прикладі, тому конструктивістська теорія навчання заохочує спільне та кооперативне навчання.

4. Учням необхідно надавати можливість контролювати освітній процес.

5. Учням необхідно давати час на роздуми. Для цього можуть бути використані різноманітні питання в ході уроку, у тому числі відкриті.

6. Навчання має бути значимим для учня. Навчальні матеріали

повинні містити приклади, близькі інтересам учнів.

7. Навчання повинно бути інтерактивним для забезпечення високого рівня його та соціальної значимості. Навчання – це розширення нових знань, навичок та відношень при взаємодії з інформацією та середовищем.

Конструктивістська теорія розглядає вчителя як фасилітатора, гід а постачальника досвіду, з якого учні будують свої знання [4]. Дж. Алдріджі та інші стверджують, що «конструктивістська теорія розглядає навчання як активний процес, в якому учні конструюють і засвоюють нові поняття, ідеї та знання, засновані на їх сьогоденні і минулому досвіді» [5]. Дослідники та педагоги погоджуються та активно відстоюють позицію, що конструктивізм у навчанні є прогресивним шляхом, оскільки воно особисто сконструйоване та соціально опосередковане [7]. Знання відповідно до теорії конструюються індивідуально на основі попереднього досвіду або спільними зусиллями через внески учасників [12]. І вчитель, і учень – це співконструктори сенсу і розуміння.

Згідно з Дж. Кімом [8] вчителів-конструктивістів можна охарактеризувати так: пропонують учням запитання та ідеї; приймають та заохочують вигадані учнями ідеї; заохочують учнів до лідерства, співробітництва, пошуку інформації та презентації ідей; змінюють свої стратегії навчання відповідно до досвіду та інтересів учнів; заохочують вільні дискусії; допомагають учням перевірити свої ідеї; заохочують учнів кидати виклик концепції та ідеям інших; використовують стратегії кооперативного навчання через спілкування та повагу до учнів, обмін ідеями та навчальні завдання; заохочують учнів до поваги та використання ідеї інших людей через рефлексію і аналіз, вітають перебудову їхніх ідей шляхом роздумів над новими доказами і переживання.

Прихильники теорії конструктивізму зазначають, що музичні знання й вміння учнів, їх розуміння музики можна покращити і значно розширити, якщо вчителі музичного мистецтва будуть орієнтуватися в освітньому процесі на когнітивні можливості учнів й застосовувати конструктивізм через конкретні стратегії і методи навчання, які вони вибирають для навчання музики.

Розглянемо деякі загальні методи навчання музики, керуючись теоріями Ж. Піаже і Л. Виготського на основі конструктивістського викладання.

Лекційний метод подання уроку передбачає розмову вчителя з учнями про тему або зміст, який потрібно вивчити. Учені [11] визначають цей метод як монологічний виклад інформації, а вчителя слід розглядати як «центр передачі інформації». Лекційний метод навчання є одностороннім, оскільки учні мають обмежені можливості участі освітньому процесі. Характер лекційної методики навчання й домінування вчителя визначає цей метод як неприйнятний для навчання музичному мистецтву в початковій школі, однак це важливий інструмент, який використовується в основній школі для забезпечення ефективного навчання й узгоджуються з моделлю

Л. Виготського, де учню допомагають зрозуміти і побудувати знання в співпраці з більш досвідченою людиною.

Методи демонстрації та моделювання – це наочні методи навчання, які дозволяють учням бачити, наслідувати і багаторазово практикувати для набуття навичок у виконанні музики. Навчання відбувається шляхом спостереження за поведінкою експерта для повторення або практики [12]. Використовуючи демонстрацію та моделювання як методи навчання музики, створюється необхідне середовище для ефективної співпраці між учителем і учнями, конструювання знань і розуміння на користь учня.

Демонстрація та моделювання – мотиваційні стратегії навчання, оскільки теорія і практика пов'язані між собою діяльністю. Демонстрація і моделювання найбільш широко використовуються у викладанні музичних понять, оскільки вони забезпечують учням практичний досвід співу, взаємодії з інструментами та відображення музики. Однак, слід зауважити, що демонстрації ефективні, коли в процесі навчання поєднуються з поясненнями учителя. Це означає, що будь-яка дія вчителя, що демонструється або моделюється в класі, має супроводжуватися усним поясненням, що покращує розуміння інформації учнями.

Метод обговорення або дискусії в освітньому середовищі розглядається як бесіда вчителя і учнів чи учнів між собою, що надає можливість поділитися враженнями та висловити свої думки, ідеї щодо того, що обговорюється, а також слухати один одного. Цей метод інтегрований майже в усі інші методички навчання [12]. За допомогою методу обговорення вчитель керує і спрямовує цілий клас у розмові про музику, спонукає ставити запитання. За даними І. Тамаклої [11], дискусії доцільно використовувати через короткі проміжки часу під час демонстрації, поєднуючи з іншими методами навчання. Тобто дискусію як метод навчання можна ефективно використовувати після показу учням, наприклад, відео мюзиклу, виконання або прослуховування музики. Це дозволяє активніше висловлюватися про музичні проблеми, посилює їх навички усного спілкування, покращує вміння слухати і дає практику демократичної взаємодії. Однак, метод дискусії та обговорення може потребувати немало часу на уроці, оскільки учні можуть захотіти висловитися. Метод обговорення також може бути складним у використанні, оскільки передбачає відповідну попередню підготовку. Використання дискусії як методу навчання створює можливість як для самонавчання, так і для кооперативного навчання. Тут учень вміє самостійно конструювати подальші знання на основі наявних ідей чи фактів.

Метод показу відео в навчанні музики надає освітньому процесу реалістичного спрямування. Посилаючись на Г. Гарднера (2000), М. Любоевич, В. Васькович, С. Станкович і Дж. Васькович [9] стверджують, що «відео є інструментом для залучення музичного (ритмічного) інтелекту учня в процес навчання». Відео «надають візуальний контекст і таким чином іншого сенсу досвіду навчання». Часто учні й учитель не мають можливості спостерігати музичну подію в

реальності, наприклад, виступ симфонічного оркестру на інавгурації королеви тощо. Альтернативний підхід полягає у створенні можливості спостерігати за таким виступом, демонструючи відеозапис події у класній кімнаті. Це вносить відчуття реалізму і дає можливість учням спостерігати аспекти соціокультурних практик, які інакше не доступні. Це також дає можливість вчителю викладати певні музичні концепції, які важко продемонструвати або пояснити учням (на уроці з одним музичним інструментом важко продемонструвати явище поліфонії). У певному сенсі цей метод надає учню необхідний досвід для подальшого самодослідження та самонавчання. Показ відео як метод навчання відносно дешевий і зручний. Проте споглядання відео може бути сприйняте учнями як просто розвага чи викликати нудьгу, якщо не керувати освітнім процесом належним чином.

Метод екскурсії – це практика переміщення учнів із звичної класної кімнати до реальної життєвої ситуації. Цей метод «дозволяє розглянути концепції та ідеї, які обговорюються на уроці, в контексті реального світу» [2]. Учитель може організувати екскурсію на концерт чи фестиваль, у музей музичних інструментів, на репетицію музичного колективу тощо. Однак екскурсія займає багато часу та потребує спеціальної підготовки та безпеки учнів.

Метод рольової гри – це виконання дій за заданим сценарієм [5]. Як підхід до навчання музики, рольова гра передбачає можливість для учнів брати участь у певному музичному заході, наприклад, під час музичної вистави учні виконують різні ролі. Вчителям важливо виявити індивідуальний підхід щодо розподілу ролей між учнями, аби максимально задовольнити потребу самовираження та виявити найкращі таланти школярів. Рольова гра дозволяє учням співпрацювати зі своїми однолітками, навчатися один в одного та розвивати свої навички міжособистісного спілкування.

Метод проєкту – це комплексне навчальне зусилля, яке складається з індивідуальних досліджень або роботи в малих і більших групах з метою поглибленого, розширеного дослідження проблеми. Основна характеристика проєктного методу навчання може бути сформульована так: «Це сприйняття завдання учнем і подальші вільні, самостійні дії задля задоволення вимог учителя, який може за потреби запропонувати свою допомогу» [2]. У роботі над проєктом учні мають можливість визначити природу проблеми, сформулювати план роботи, застосувати відповідні ресурси і втілити план у дію для досягнення мети проєкту. Проєктна методика навчання передбачає можливість для учнів розвивати творчі здібності та ініціативність у вивченні музики. Це їх мотивує співпрацювати в обміні музичними ідеями та навчанні один від одного, сприяючи розвитку через соціальну взаємодію. Однак, використання методу проєкту вимагає багато зусиль, адже необхідно визначити актуальну й цікаву для учнів проблему, що відповідає змісту програми, виокремити час для виконання учнями дослідження та презентації результатів. Також іноді буває досить

складно сформувати чіткі об'єктивні критерії оцінки результатів проєктної діяльності, оскільки виконання їх з музичного мистецтва є роботою творчою й важко піддається шаблонному оцінюванню.

Метод опитування широко використовується в ході уроку, стимулює мислення та розуміння учнями поданої інформації [7]. Опитування – це інструмент оцінки, який використовується для визначення результативності навчання. Відповіді учнів на запитання на уроці музики підказують учителю його наступні дії. Опитування під час уроку дає учителю можливість: оцінити рівень засвоєння учнями інформації; мотивувати їх до навчання; розвивати думку; підвести до спостережень і висновків; перевірити результати уроку; з'ясувати, чи можуть учні використовувати набуті знання; діагностувати труднощі в навчанні.

Метод практичного застосування або метод вправи – це інструмент, який допомагає вчителю розширити та збагатити музичний досвід учнів. Застосування методу може передбачати індивідуальне чи групове виконання завдань на уроці або в позаурочний час. Так, наприклад, учитель може дати завдання прослухати й проаналізувати музичну композицію, продумати історію за темою музичного твору, скласти танцювальний номер до певного музичного твору тощо. Метод вправи одночасно є структурованим і творчим видом діяльності, задовольняє потребу педагога в організації діяльності учнів за змістом програми й потребу їх у самовираженні та взаємодії.

Метод навчання через відкриття – це методологія навчання, в якій людина є активним суб'єктом дослідження, тобто замість отримання інструкцій і змісту, відкриває для себе асоціації та взаємозв'язки між поняттями і адаптує їх до своєї когнітивної схеми [6]. Однак застосування методу навчання через відкриття займає багато часу і, отже, зазвичай не підходить для роботи за затвердженою навчальною програмою.

Висновки. Обираючи той чи інший метод навчання на уроках музичного мистецтва, учитель ставить за мету досягнення цілей уроку, що передбачає формування знань, умінь і навичок, визначених освітньою програмою, розвиток особистості кожного учня та учнівського колективу як цілісної одиниці, реалізацію виховного потенціалу уроку.

Максимальна результативність уроку можлива за умови активної суб'єкт-суб'єктної взаємодії всіх учасників освітнього процесу, тобто спільного конструювання уроку. Таким чином, результат освітньої діяльності прямо пропорційно залежить від вдало обраних та інтегрованих методів навчання, які реалізують конструктивістську модель навчання, у якій учень є активним учасником освітньої діяльності, а вчитель – фасилітатор та носій соціального та професійного досвіду.

На вибір методів уроку у викладанні музичного мистецтва впливає низка чинників, серед яких визначений зміст освітньої програми з предмета, рівень підготовки вчителя та учнів, навчально-технічне оснащення класу, вік та кількість учнів, наявність додаткових ресурсів за межами класу.

Література

1. Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405
URL : <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-osvitnoyi-programi-zakladiv-zagalnoi-serednoi-osviti-ii-stupenya> (дата звернення: 22.08.2022)
2. Adjepong B. General Methods of Teaching Music in the Primary School.
URL : <https://cutt.ly/4KPC2vq> (дата звернення: 15.07.2022).
3. Alam, M. Constructivism: A paradigm shift from teacher centered to student centered approach. *The International Journal of Indian Psychology*. 2016. № 4 (1). P. 51-59.
4. Alesandrini, K. & Larson, L. Teachers Bridge to Constructivism. *The Clearing House: A Journal of Educational Strategies, Issues and Ideas*. 2002. № 3. P. 119–121.
5. Aldridge, J. M., Barry, F. J., & Mokgoko, S. P. Using teacher action research to promote constructivism learning environment in South Africa. *South African Journal of Education*. 2004. № 24 (4). P. 245-253.
6. Blake, B., & Pope, T. Developmental psychology: Incorporating piaget's and vygotsky theories in classroom. *Journal of Cross-Disciplinary Perspective Education*. 2008. № 1 (1). P. 56-67.
7. Kalpana, T. A. Constructivist perspective on teaching and learning: A conceptual framework. *International Research Journal of Social Sciences*. 2014. № 3 (1). P. 27-29.
8. Kim, J. S. The effects of a constructivist teaching approach on student academic achievement, self-concept, and learning strategies. *Asian Pacific Education Review*. 2005. № 6 (1). P. 7-19.
9. Ljubojevic, M., Vaskovic, V., Stankovic, S., Vaskovic, J. Using supplementary video in multimedia instruction as a teaching tool to increase efficiency of learning and quality of experience. *The International Review of Research in Open and Distance Learning*. 2014. № 15 (3). P. 275-291.
10. Semmar, Y., & Al-Thani, T. Piagetian and Vygotskian approaches to cognitive development in the kindergarten classroom. *Journal of Educational and Developmental Psychology*. 2015. № 5 (2). P. 1-7.
11. Tamakloe, E. K., Atta, E. T., & Amedahe, F. K. Principles and methods of teaching. Accra, Ghana: Ghana Universities Press. 2005.
12. Thakur, K. A. Constructivist perspective on teaching and learning: A conceptual framework. *Research Journal on Social Sciences*. 2014. № 3 (1). P. 27-29.

References

1. Ministerstva osvity i nauky Ukrainy (20.04.2018). *Typova osvityna prohrama zakladiv zahal'noyi seredn'oyi osvity II stupenya* [A typical educational program of general secondary education institutions of the II degree]. Zatverdzheno nakazom № 405 [in Ukrainian].
2. Adjepong, B. (2021). *General Methods of Teaching Music in the Primary School*. Retrived from: <https://cutt.ly/4KPC2vq> [in English].
3. Alam, M. (2016). *Constructivism: A paradigm shift from teacher centered to student centered approach*. *The International Journal of Indian Psychology*, 4 (1), 51–59. [in English].
4. Alesandrini, K. & Larson, L. (2002). *Teachers Bridge to Constructivism*. *The Clearing House: A Journal of Educational Strategies, Issues and Ideas*, 3, 119–121. [in English].
5. Aldridge, J. M., Barry, F. J., & Mokgoko, S. P. (2004). *Using teacher action research to promote constructivism learning environment in South Africa*. *South African Journal of Education*, 24 (4), 245–253. [in English].
6. Blake, B., & Pope, T. (2008). *Developmental psychology: Incorporating piaget's and vygotsky theories in classroom*. *Journal of Cross-Disciplinary Perspective*

Education, 1 (1), 56–67. [in English].

7. Kalpana, T. A. (2014). *Constructivist perspective on teaching and learning: A conceptual framework*. International Research Journal of Social Sciences, 3 (1), 27–29. [in English].

8. Kim, J. S. (2005). *The effects of a constructivist teaching approach on student academic achievement, self-concept, and learning strategies*. Asian Pacific Education Review, 6 (1), 7–19. [in English].

9. Ljubojevic, M., Vaskovic, V., Stankovic S., Vaskovic J. (2014). *Using supplementary video in multimedia instruction as a teaching tool to increase efficiency of learning and quality of experience*. The International Review of Research in Open and Distance Learning, 15 (3), 275–291. [in English].

10. Semmar, Y., & Al-Thani, T. (2015). *Piagetian and Vygotskian approaches to cognitive development in the kindergarten classroom*. Journal of Educational and Developmental Psychology, 5 (2), 1–7. [in English].

11. Tamakloe, E. K, Atta, E. T, & Amedahe, F. K. (2005). *Principles and methods of teaching*. Accra, Ghana: Ghana Universities Press. [in English].

12. Thakur, K. A. (2014). *Constructivist perspective on teaching and learning: A conceptual framework*. Research Journal on Social Sciences, 3 (1), 27-29. [in English].

АНОТАЦІЯ

У статті розглядається проблема вибору методів навчання музичного мистецтва в закладах освіти в парадигмі конструктивістського підходу.

Мета статті полягає в представленні оглядів деяких загальних підходів та стратегій викладання музики на основі конструктивістської теорії навчання в закладах загальної середньої освіти. Серед проаналізованих методів – лекція, демонстрація та моделювання, метод відкриття, показ відео, екскурсія, рольова гра, проєкт, техніка опитування, метод відкриття. У статті також висвітлені чинники, які визначають вибір методу навчання.

Основні завдання: визначити ключові характеристики конструктивістського підходу до навчання, проаналізувати положення основних теорій когнітивного пізнання; здійснити аналіз методів навчання музики із застосуванням конструктивістського підходу. У дослідженні були використані теоретичні та емпіричні методи.

У ході дослідження було проаналізовано теоретичні та методичні джерела з проблеми, практично оцінено потенціал методів навчання з метою організації освітнього процесу з дисципліни «Музичне мистецтво» в контексті реалізації теорії конструктивізму, визначено чинники, що визначають вибір методів навчання.

Аналіз проблеми добору методів навчання музики в парадигмі конструктивістського підходу дозволяє зазначити, що теорія конструктивізму передбачає можливість особистого конструювання учнями знань та освітньої діяльності. За такої системи навчання знання учнів є індивідуальною, варіативною інтерпретацією поданої їй засвоєної інформації, що забезпечує свідоме сприйняття музики та глибинну рефлексію в ході освітнього процесу.

Новизна дослідження полягає у вивченні й застосуванні теорії соціального конструктивізму з метою оптимізації добору методів навчання для успішної реалізації освітнього процесу з музичного мистецтва в закладах освіти.

Ключові слова: конструктивізм, когнітивне пізнання, когнітивний розвиток, лекція, метод демонстрації та моделювання, метод показу відео, метод опитування, метод вправ, метод навчання через відкриття, дискусії та обговорення, рольова гра, проєкт, екскурсія.